

BIZTONSÁGI ADATLAP

2008.12.19. Felülvizsgálat 2012.11.23. Kibocsátás 2004.02.13.

Oldal: 1/4

MSDS

A 2000.évi XXV.törvény a kémiai biztonságról a 44/2000 EÜM , a 1907/2006/EK és a 1272/2008/EK rendeletek szerint

1. Termék neve: Fagyálló hűtőfolyadék koncentrátum

Kereskedelmi elnevezés: Szakál Metal G11 fagyálló hűtőfolyadék.
Gyártó: Samato Kft.
Cím: 7960 Sellye Malom utca 1.
Telefon/Fax: +36 73 480687,
E-mail cím: samato@t-online.hu.
Honlap: http://www.samato.hu
Biztonsági adatlap kérése A gyártó küldi
Biztonsági adatlapért felelős Samato Kft. Ságghi Péter tel/fax 00 36 73 480 687, Mobil 00 36 30 9275 001
info@samato.hu
A felhasználással kapcsolatos műszaki információk Samato Kft. Ságghi Péter, a fenti elérhetőségeken
Forgalmazó:
Cím:
Telefon/fax:
Baleset, veszély esetén:
telefonszám (06-15 h) 06 1 3030939
Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat Tel. 06 80 20 11 99
1096 Budapest, 1096
Budapest, Nagyvárad tér 2.

2. A veszély meghatározása

2.1. A keverék osztályozása
2.1.1. A keverék osztályozása az 1272/2008/EK rendelet szerint
Címkézési elemek

Globally Harmonized System, EU (GHS)

Veszélyességi osztály:

Acute Tox.4

STOT RE2

Figyelmeztető mondat:

H302 Lenyelve ártalmas

H373 Ismétlődő vagy hosszabb expozíció esetén lenyelve károsíthatja a veséket

Óvintézkedésre vonatkozó mondat - Megelőzés:

BIZTONSÁGI ADATLAP

2008.12.19. Felülvizsgálat 2012.11.23. Kibocsátás 2004.02.13.

Oldal: 2/4

P260i A por/gáz/köd/gőzök belélegzése tilos.

P270 A termék használata közben tilos enni, inni vagy dohányozni.

P264 A használatot követően alaposan le kell mosni nagy mennyiségű vízzel és szappannal.

Óvintézkedésre vonatkozó mondat - Elhárító intézkedések:

P311 TOXIKOLÓGIAI KÖZPONTHOZ vagy orvoshoz kell fordulni.

P301+P330 LENYELÉS ESETÉN: ki kell öblíteni a száját.

Óvintézkedésre vonatkozó mondat - Elhelyezés hulladékként:

A 1272/2008/EK (CLP) rendeletnek megfelelően

Veszélyt meghatározó alkotórész (ek) a feliratozáshoz/címkéhez:

ETÁN-1,2-DIOL / ETILÉNGLIKOL

2.1.2. A keverék osztályozása a 1999/45EK és a 44/2000.(XII.27.) EÜM szerint

Egészség: Xn (ártalmas)

EU-jel:

X_n ÁRTALMAS

Speciális veszélyek emberre és környezetre:

R 22

Lenyelve ártalmas

S-mondat(ok) Xn

S2 Gyermek kezébe nem kerülhet.

S24/25 Kerülni kell a bőrrel való érintkezést és a szembejutást.

S46 Lenyelése esetén azonnal orvoshoz kell fordulni, az

edényt/csomagolóburkolatot és a címkét az orvosnak meg kell mutatni.

Amennyiben lakossági forgalomba kerül:

Tapintással érzékelhető, veszélyre utaló jelképpel kell ellátni!!

Veszélyt meghatározó alkotórész(ek) a feliratozáshoz/címkéhez:

ETÁN-1,2-DIOL/ETILÉNGLIKOL

BIZTONSÁGI ADATLAP

2008.12.19. Felülvizsgálat 2012.11.23. Kibocsátás 2004.02.13.

Oldal: 3/4

Lenyelve öntudatzavarok léphetnek fel, a központi idegrendszer és a vesék károsodását okozhatja. A szemet enyhén irritálhatja, ami átmeneti égő érzéssel, vörösödéssel, homályos-vörös látással járhat. Az írisz és a szövetek begyulladását okozhatja. Aeroszol formájában vakságot okozhat. Enyhe bőrirritációt okozhat, ami átmeneti égő érzéssel, vörösödéssel és/vagy duzzanattal járhat. Fennáll a bőrreszorpció veszélye. Magas hőmérsékleten keletkező gőzök vagy termékpermet, köd belégzése enyhe égő érzést válthat ki a légutakban. A gőz, narkotizáló hatású lehet

Az anyag vagy keverék osztályozása

A 1272/2008/EK (CLP) rendeletnek megfelelően
Akut tox. 4 (orális) STOT - ismétlődő expozíció (vese) 2
A 67/548/EGK és az 1999/45/EK irányelvnek megfelelően

Lehetséges veszélyek:

Ártalmas [Xn]

Lenyelve ártalmas [R22]

Amennyiben a besorolásokra vonatkozó szöveg nincs teljes egészében kiírva ebben a szakaszban, a teljes szöveg a 16. szakaszban található.

Egyéb veszélyek

A 1272/2008/EK (CLP) rendeletnek megfelelően
Nem ismert különleges

Biztonságtechnika: Nem veszélyjel köteles

Környezet: Nem veszélyjel köteles

Kezelés nélkül nem szabad élővizekbe bocsájtani

3. Összetétel vagy az összetevőkre vonatkozó adatok

3.1. Keverékek

Kémiai jelleg: Etilén.glikol, adalékolt, színezett

Veszélyes összetevők:

1999/45EK szerint

Reference no. pre-registration 05-211459956-24-0000

CAS szám

EINCS:

EU veszélyjel

R- mondatok

Monoetilén-glikol > 30%

107-21-1

203-473-3

X_n

22

Szinonima: Etilén-glikol, HOCH₂CH₂OH

Dinátrium-tetraborát-pentahidrát <2% Repr.Kat.2

1303-96-4

T(mérgező)

REACH regisztrációs szám

01-2119490790-32-xxx

Veszélyes összetevők (GHS) az 1272/2008 EK szerint

Etilén-glikol

Tartalom: >30%

CAS:107-21-1

EINECS: 203-473-3

INDEX:603-027-00-1

Akut tox. 4 (orális)

STOT-ismétlődő expozíció 2

BIZTONSÁGI ADATLAP

2008.12.19. Felülvizsgálat 2012.11.23. Kibocsátás 2004.02.13.

Oldal: 4/4

H302,H373

Dinátrium-tetraborát-pentahidrát

Tartalom:<2%

CAS:1303-96-4

REACH reg. szám:01-2119490790-32-xxx

Repr. tox. 1B (fertilitás)

Repr tox 1B (születendő gyermek)

H319, H360FD

A veszélyszimbólumok, R mondatok és figyelmeztető (H) mondatok szövege a 16. szakaszban található, amennyiben veszélyes alkotórészek vannak feltüntetve.

4. Elsősegélynyújtás

Általános:	A sérültet azonnal el kell távolítani a veszélyeztetett övezetből, majd friss levegőn kényelmes helyzetbe kell hozni, le kell fektetni, szoros ruhadarabjait meglazítani. A sérültet ne engedjük lehűlni, be kell takarni. Légzésének kimaradása esetén légzéstámogatást és lélegeztető készüléket kell alkalmazni. Orvost kell a baleset helyszínére hívni.
Bőrrel érintkezve:	A bőrre került anyagot szappannal, vízzel azonnal mossuk le. Panasz esetén (bőrvörösödés, duzzanat, fájdalom, hólyagok) forduljunk orvoshoz.
Szembe jutva:	A szemet bő vízzel (szemhéjak széthúzása mellett) azonnal 10-15 percen át kell öblíteni, és szemorvoshoz kell fordulni.
Lenyelve:	A száját azonnal öblítsük ki. Itassunk sok vizet a sérülttel. Hánytatni tilos! Spontán hányáskor a fejet előre kell dönteni a csípő magassága alá, hogy elkerüljük a folyadék tüdőbe jutását (aspirációját). Hívjunk orvost.
Belélegezve:	Belélegzéskor a sérültet vigyük friss levegőre. A légzés leállításakor végezzünk mesterséges lélegeztetést. Akadozó légzésnél adjunk oxigént. Hívjunk orvost.

5. Tűzvédelmi intézkedések

Besorolás:	III. fokozat „C” osztály [MSZ-9790, 28/2011.(IX.6.) BM rendelet]
Oltóanyagok	(megfelelő): Por, alkoholálló hab, víz, széndioxid.
Különleges veszélyek:	Égés során veszélyes gázok és gőzök keletkezhetnek (szén-dioxid, szén-monoxid, egyéb szerves vegyületek).
Védőfelszerelés	Frisslevegős légzőkészülék
Tűzoltóknak javaslat	szólv A tároló tartályok és környezetük vízpermettel hűtendőek. A monoetilén-glikol gőz nehezebb a levegőnél és robbanásveszélyes keveréket alkot a levegővel

6. Intézkedések véletlenszerű expozíciónál

Személyes intézkedések:	Kerülni kell a bőrrel és szemmel való érintkezést. Biztosítani kell a munkavégzés utáni és szünetek előtti mosdási lehetőséget. A szennyezett, átitatott ruházatot le kell vetni, melegvízzel, szappannal meg kell mosakodni. Ne viseljünk gyűrűt, órát vagy hasonló holmit, amelyek visszatartják az anyagot.
--------------------------------	--

BIZTONSÁGI ADATLAP

2008.12.19. Felülvizsgálat 2012.11.23. Kibocsátás 2004.02.13.

Oldal: 5/4

Környezetre vonatkozó előírások:	Kifolyás esetén élővízbe, talajba, csatornába jutását körülhatárolással meg kell akadályozni. Közterületre való kiömlés, ill. élővízbe jutás esetén értesíteni kell az illetékes hatóságokat.
Intézkedés tisztításra, összegyűjtésre:	Minden gyújtóforrás eltávolítandó. Zárt térben a megfelelő szellőztetésről gondoskodni kell. A kiömlött és gáttal körülvevett terméket fel kell szivattyúzni, ill. folyadékmegekötő anyaggal (homok, föld, örölt mészkőpor, vermikulit, egyéb nem éghető adszorbens) szedjük fel. A felszedett terméket gyűjtjük megfelelően feliratozott tároló edényben, újrafelhasználás vagy ártalmatlanítás céljából. Veszélyes hulladékként kezelendő. A szennyezett terület nagymennyiségű vízzel történő mosással takarítandó fel.
Hivatkozás más fejezetekre:	Egyéni védőeszközök: 8. fejezet Veszélyes hulladék kezelése: 13. fejezet

7. Kezelés és tárolás

Tárolás:	A tárolás körülményei feleljenek meg a tűzveszélyes folyadékok tárolására vonatkozó követelményeknek. Eredeti, jól zárt tároló edényben, hűvös, száraz, jól szellőző helyen tárolandó. Élelmiszerektől elkülönítve, gyermekek elől elzárva tartandó. A tárolás galvanizált/horganyzott tartályban nem javasolt.
Tárolási feltételek:	Megfelelő szellőztetés biztosítandó. Nyílt lángtól, gyújtóforrástól távol tartandó. Dohányozni tilos. Elektrosztatikus feltöltődéstől védeni kell. Kerülni kell a készítmény bőrrel és szemmel való érintkezését, a gőzök belélegzését. A vegyi anyagokra vonatkozó általános előírások betartandók. Tárolási hőmérséklet: (-13)-30 Celsius fok

8. Az expozíció ellenőrzése/egyéni védelem

Határértékek:	Munkahelyi levegőben megengedett, illetve eltűrhető értékek: [25/2005. (IX.30.) EüM- SzCsM e.r.]	
Etilén-glikol	ÁK-érték 52 mg/m ³ CK-érték 104 mg/m ³	b: bőrön át is felszívódik i: ingerlő anyag
Személyi védőfelszerelés:	A védőfelszerelés megfelelő jogosítvánnyal rendelkező szervezet által legyen minősítve, az 1993.évi XCIII törvény szerint	
Légzésvédelem:	Légzőkészülék nem szükséges a normál felhasználás során. Ha fennáll a gőz-, köd, aeroszol képződés veszélye, ill. az expozíciós határérték túllépésének veszélye, megfelelő légzésvédő használandó.	
Kézvédelem:	Áthatolhatatlan védőkesztyű.	
Szemvédelem:	Vegyszerálló védőszemüveg.	
Testvédelem:	védőruha (overál), védőcipő, védőcsizma	
Egyéb:	A védőeszközöknek meg kell felelni az EEC (CE) szabványoknak. Karbantartása, tárolása megfelelő legyen. A védőfelszerelés helyes használatára a munkásokat be kell tanítani.	

9. Fizikai és kémiai tulajdonságok

Halmazállapot:	folyadék
Szín:	kék
Szag:	jellegzetes
Kristályosodási hőmérséklet(ASTM D 1177 1:1v/v% vízzel hígítva)	-36 Celsius fok
Forráspont (ASTM D 1120)	>150 °C
Sűrűség:	1,115-1,145 g/cm ³ (20°C-on)
Gyulladási hőmérséklet:	>410 °C
Habterfogat:	max. 10 ml
Habstabilitás:	max. 5 sec

BIZTONSÁGI ADATLAP

2008.12.19. Felülvizsgálat 2012.11.23. Kibocsátás 2004.02.13.

Oldal: 6/4

Oldhatóság/Keverhetőség vízben:	oldható	(20°C-on)
Oldhatóság alkoholban:	keverhető	(20°C-on)
pH-érték:	7 - 9 (20°C-on 25%-os vizes oldatban)	
Viszkozitás (kinematikus DIN 51562):	20-30 mm ² /s (20 Celsius fok)	

10. Stabilitás és reakciókészség

Stabilitás:	Normál körülmények között stabil
Veszélyes reakciók:	Éghető, lobbanáspontja viszonylag magas. Könnyen elegyedik vízzel. Erős savakkal keverve magas hőmérséklet és nyomásnövekedés következik be. Nem korrozív. Közönséges körülmények között stabil. Fokozottan tűz- és robbanásveszélyes, ha erős oxidálószerrel (perklorátok, nitrátok) érintkezik. Erős savakkal (pl. óleum, klór-szulfonsav), foszfor-pentoxiddal és erős bázisokkal (pl.nátrium-hidroxid) hevesen reagál.

11. Toxikológiai adatok

HoDL, oral	1,5 g/kg
RoDL	5,84 g/kg.
VoDL	6,61 g/kg

MsDL, egér, bőrön át halálos dózis

Irodalmi adatok.

Irritáció

Kísérleti/számított adatok:

Maró/irritatív hatás bőrön: nyúl: Nem irritáló.

Súlyos szemkárosodás/-irritáció nyúl: Nem irritáló.

Emberre vonatkozó tapasztalatok

Információ: 1,2-Ethanediol

Kísérleti/számított adatok:

*közepes halálos dózis: 1,2 - 1,5 g/kg ,
orális, felnőtt esetén*

*öntudatzavarok, vesekárosodás, a
központi idegrendszer károsodása:*

Az említett

*szimptómák/tünetek/diagnózisok/leletek
kisebb dózisok esetén is előfordulhatnak.*

Egyéb vonatkozó toxicitási információ

A megállapítások az egyes összetevők tulajdonságain alapulnak.

Információ: 1,2-Ethanediol

*A fejlődő embrió vagy magzat
károsodásának veszélyétől nem kell
tartani, ha a munkahelyi*

koncentrációs határértékeket betartjuk.

*Bőrön át történő felszívódás veszélye. A
rendelkezésre álló információk*

*összessége nem utal rákkeltő
(karcinogén) hatásra.*

12. Ökototoxicitás

BIZTONSÁGI ADATLAP

2008.12.19. Felülvizsgálat 2012.11.23. Kibocsátás 2004.02.13.

Oldal: 7/4

A termékre nem állnak rendelkezésre adatok

Etilén-glikol

A vízi organizmusokra mérgező: LC50/96 h 1000...100 mg/l

A mérgező határkoncentráció: Daphnia magnára LC0 2500 mg/l.
Pseudomas putidára 10000 mg/l
Scenedesmus quadricaudára 10000 mg/l
Egysejtűekre (Entosiphon sulcatum) 10000 mg/l

Jászkeszeg teszt LC0 10000 mg/l

Toxicitási értékszám: Halakra 2
Baktériumokra 2
Emlősökre 1

Talajban élő szervezetek: Baktérium toxicitás >1000 mg/l

Növények: Nincs adat

Perzisztencia és lebonthatóság

Biolebonthatóság: A termék könnyen lebontható (irodalmi anyag)

Bioakkumulációs képesség Etilén-glikol, alacsony

Mobilitás

Mobilitás talajban: A talajba hatolva a talajvíz elszennyeződését okozhatja

Mobilitás vízben: Nincs adat

A PBT-és a vPvB-értékelés: Nem tartalmaz

Egyéb káros hatások

Biológiai oxigén igény: Etilén-glikol: BOI: 0,81 g/g

Kémiai oxigén igény: Etilén-glikol: KOI: 1,29 g/g

Hatása aktív iszrapra: Alacsony koncentrációban (min. 1000-szeres hígítás) szakszerűen bevezetve a biológiai szennyvíztisztítóba, nem okoz csökkenést az aktíviszap biológiai lebontási aktivitásában

Nehézfém tartalom: Nem tartalmaz

PCB, PCT és klórozott halogén (AOX): Nem tartalmaz

Hatása a környezetre: Kezelés nélkül nem szabad élővízbe bocsájtani

Víz veszélyességi besorolás WGK 1 (német)

13. Ártalmatlanítási szempontok

EWC kód: 16 01 14 (használt fagyálló hűtőfolyadék)

Tilos a készítményt, annak fel nem használt maradványát, csomagolóburkolatát élő vízbe, közcatornába és talajba juttatni. A felhasználás során keletkezett szennyvíz minőségének élővízbe bocsátás esetén a 9/2002. KöM-KöViM, közcatornába bocsátás esetén a 204/2001. Korm. rendelet és a 16/2001. KöM rendeletben foglaltaknak kell megfelelnie.

Ártalmatlanítás: A készítmény maradványai veszélyes hulladéknak minősülnek. Kezelésére a 98/2001. Korm. rendelet és a 16/2001 KöM rendelet előírásai az irányadók.

A készítmény maradványaira vonatkozó EWC kódszámok a különböző alkalmazási lehetőségek esetén a felhasználó más – más hulladékkódot alkalmazhat.

14. Szállításra vonatkozó előírások

Közúti/Vasúti RID/ADR besorolás: Nem tartozik az ADR/RID hatálya alá

Vízi ADN/IMDG besorolás: Nem besorolt

BIZTONSÁGI ADATLAP

2008.12.19. Felülvizsgálat 2012.11.23. Kibocsátás 2004.02.13.

Oldal: 8/4

Légi ICAO/IATA besorolás: Nem besorolt

15. Szabályozással kapcsolatos információk

Az adott keverékkel kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások és jogszabályok.

- Veszélyes anyagok, készítmények:** 2000. évi XXV. törvény A kémiai biztonságról 44/2000. (XII.27.) EüM és a 33/2004. (IV.26.) EszCsM rendeletek
A veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos eljárások illetve tevékenységek részletes szabályairól. Az Európai Parlament és a Tanács 1907/2006/EK, módosítva a 453/2010/EK rendelettel és a 1272/2008/EK
Veszélyes hulladékok: 98/2001. (VI. 15.) Korm. rendelet
A veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről
16/2001. (VII. 18.) és 10/2002. (III. 26.) KöM rendeletek
A hulladékok jegyzékéről
94/2002.(V.5.) Korm. rendelet a csomagolásról és a csomagolási hulladék kezelésének részletes szabályairól
Tűzvédelem: 35/1996. (XII. 29.) BM rendelet
Munkavédelem: 1993. évi XCIII. törvény és 25/1996. (VIII. 28.) NM rendelet

Kémiai biztonsági értékelés: A regisztrációs határidők miatt, kémiai biztonsági értékelést még nem áll rendelkezésre.

16. Egyéb információk

A veszélyes összetevőre vonatkozó információk

A megadott információk az adatlap összeállításának napjáig a Samato által megszerzett, a fenti termék egészségre, biztonságra, környezetre, kezelésre, felhasználásra és ártalmatlanításra vonatkozó ismeretein alapulnak. A vevőnek meg kell győződnie arról (akár teszteléssel), hogy megfelel-e az alkalmazási feltételeknek. Ennek megfelelően a Samato nem felel ezen termék használatából vagy más információból eredő kárért és sérülésért, kivéve, ha ezekről a vásárlási feltételekben megállapodás történt. A Samato által kibocsátott műszaki információkat a vevőnek meg kell ismerni. Felhívjuk a vevők figyelmét arra, hogy vannak olyan alkalmazások, melyek a Samato, vagy egy harmadik személy (cég) szabadalmi joga által védett. Nem szabad az ebben foglaltakat úgy tekinteni, mintha azokra a védett felhasználásokra felhatalmazást adtak volna.

A biztonsági adatlap 3. pontjában előforduló R-, H-mondat(ok), és a Vesz. oszt. és kategória teljes szövege:
T (mérgező), Xn (ártalmas)

R 22	Lenyelve ártalmas.
R 36	Szemizgató hatású.
R 60	A fertilitást (fogamzóképeséget vagy nemzőképeséget) károsíthatja.

BIZTONSÁGI ADATLAP

2008.12.19. Felülvizsgálat 2012.11.23. Kibocsátás 2004.02.13.

Oldal: 9/4

R 61	A születendő gyermekekre ártalmas lehet.
H302	Lenyelve ártalmas.
H319	Súlyos szemirritációt okoz.
H36FD	Károsíthatja a termékenységet. Károsíthatja a születendő gyermeket.
H373	Ismétlődő vagy hosszabb expozíció esetén károsíthatja a veséket.
Acute Tox.	Akut toxicitás STOT-ismétlődő expozíció
Eye Irrit. 2	Súlyos szemkárosodás/szemirritáció 2. kategória
Repr. 2	Reprodukciós toxicitás 2. kategória
STOT RE 2	Célszervi toxicitás – ismétlődő expozíció 2. kategória

Készítette: Ságghi Péter
Samato Kft.